

ادب خیال، عقل و قلب

www.ketab.ir

اصغر طاهرزاده

طاهرزاده، اصغر، ۱۳۳۰-

ادب خیال، عقل و قلب / طاهرزاده، اصغر. - اصفهان: لب المیزان، ۱۳۸۸.
۱۶۰ ص.

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۰۹-۱۹-۲

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیفا

کتابنامه به صورت زیر نویس.

۱- خود راهبری. ۲- خود آموزی. ۳- دانش و دانش اندوزی. ۴- مطالعه و فراگیری. الف. عنوان.

۱۵۸/۱

BF۶۳۷/ط۲ ۱۳۸۸

۱۷۷۳۲۳۴

کتابخانه ملی ایران

ادب خیال، عقل و قلب

اصغر طاهرزاده

چاپ: نویسی / معنوی

نوبت چاپ: ششم

لیتوگرافی: شکریا

تاریخ انتشار: ۱۴۰۰

حروف چین: گروه فرهنگی المیزان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ویراستار: گروه فرهنگی المیزان

طرح جلد: گروه فرهنگی المیزان

کلیه حقوق برای گروه المیزان محفوظ است

مراکز بخش:

تلفن: ۰۳۱-۳۷۸۵۴۸۱۴

۱- گروه فرهنگی المیزان

همراه: ۰۹۱۳۶۰۳۲۳۴۲

۲- دفتر انتشارات لب المیزان

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۳.....	فصل اول، ادب خیال، عقل و قلب
۱۵.....	ابعاد وجودی انسان
۱۵.....	جسم؛ بستر تعالی روح
۱۸.....	خیال؛ بُعدی مفید یا مضر؟
۱۹.....	خیال؛ مایه‌ی نشاط و شغف
۲۲.....	خیال؛ زیاده‌دان کثرت‌ها
۲۴.....	انتقال به ملکوت عالم
۲۵.....	عقل؛ قوت استدلال
۲۶.....	قلب
۳۱.....	راحت‌ترین شکل زندگی
۳۱.....	قلب؛ بُعد اصلی انسان
۴۳.....	انس با غیب از طریق خیال
۴۵.....	زمان، زمان فوران علم است

.....ادب خیال، عقل و قلب

.....غم غربت؛ اولین قدم ۴۶

.....بهشت در ازای امید به بهشت ۵۰

.....دوران پایه‌ریزی شخصیت ۵۴

.....ورزش؛ معبری برای احساس حضور خود در جسم ۵۷

.....خیالات؛ مانع شناخت جهت اصلی ۶۱

.....خود را مشغول کنید تا خیالات شما را مشغول نکند ۶۵

.....ریشه‌ی خیالات سوء ۶۵

.....دستورالعملی برای اصلاح ریشه‌ی خیالات سوء ۶۹

.....فصل دوم، ضرورت مطالعه و نحوه‌ی آن ۷۳

.....مطالعه؛ طویق هم آغوش شدن با اسرار ۷۵

.....مشکل جهان امروز و غفلت از مطالعه ۷۷

.....مطالعه؛ و هم آغوش شدن با جبر ائیل الله ۷۹

.....مطالعه؛ عامل ورود به عالم انسان‌های بزرگ ۸۳

.....علمای دین؛ اشاره‌کننده به اهل البیت علیهم السلام ۸۹

.....مطالعه؛ باب ورود به عالم عقل فعال ۹۲

.....المیزان؛ باب ورود به عالم قرآن ۹۶

.....تنها راه دریافت حقایق ۹۸

.....مطالعه؛ مقدمه‌ی «ذکر بی نیاز از مطالعه» ۱۰۳

.....مدیریت منحنی مطالعه ۱۰۴

.....دو نکته برای دانشجویان و طلاب ۱۰۵

.....توانایی عجیب دانشجویان در مطالعه ۱۱۰

.....برنامه بریزید تا برنامه شوید ۱۱۵

.....فواید مطالعه در جنبه‌های فردی و اجتماعی ۱۱۶

علم به خودی خود راه می‌گشاید.....	۱۱۸
جایگاه اخلاق در سیر مطالعاتی.....	۱۱۹
ترکیه‌ی عقلی و ترکیه‌ی اخلاقی.....	۱۲۳
جایگاه کتب دکتر شریعتی در سیر مطالعاتی.....	۱۲۶
سیاستی که عین دیانت است.....	۱۲۷
حوزه‌ی علمیه؛ تنها راه «سلوک از طریق عقل» نیست.....	۱۳۴
جایگاه استاد و «وحدت عالمانه».....	۱۳۵
معنی پژوهش در دین.....	۱۴۴
چگونه فکر کنیم؟.....	۱۴۵
رهایی از مشکل کمبود «وقت».....	۱۴۸
چگونگی برخورد با استاد.....	۱۵۲
خطر بی‌آیندگی.....	۱۵۴

مقدمه

باسمه تعالی

۱- ادب «خیال»، «عقل» و «قلب» از انسان، موجود متعادلی می‌سازد که به راحتی می‌تواند با حقایق عالم مرتبط شود و استعدادهای معنوی خود را به شکوفایی برساند.

۲- چگونه وقتی خیال انسان در اختیار انسان نیست انسان می‌تواند مدعی باشد موجود مختاری است؟ مگر وقتی خیالات انسان، اختیار او را تحت تأثیر قرار می‌دهد باز جایی برای اختیار آزاد می‌ماند؟

انسانی که با تمرکز عقلی و قلبی توانست متوجه حقایق عالم شود و توجه جان خود را به سوی آن‌ها سوق دهد، می‌تواند اختیار خود را به کار بندد تا جان خود را همشین حقایق معنوی نماید.

۳- همچنان که اگر خیالات خود را رها کنیم قوه‌ی واهمه، خیالات را به ناکجاآبادها می‌کشاند و عمر انسان را با بی‌محتوایی کامل همراه می‌کند، اگر قوه‌ی خیال را تحت تأثیر عقل و قلب قرار دهیم، خیالات

انسان با صور نوری مانوس می گردد و زندگی را از حالت خشک عقلانی به شفاف معنوی رهنمون می شود.

۴- همه‌ی حقیقت انسان قلب و دل اوست، اگر توانست قلب خود را ادب کند بقیه‌ی قوا و اعضاء نیز جهت صحیحی پیدا خواهند کرد. قرآن نیز در همین راستا جایگاه ایمان را قلب انسان تعیین می کند.^۱ لذا مولوی می گوید:

وصف بیداری دل ای معنوی در نگنجد در هزاران مثنوی
۵- انسان بی نقص انسانی است که همه‌ی ابعاد وجودی او، یعنی «جسم» و «حس» و «خیال» و «عقل» و «قلب» او تربیت شود، ولی باید بدانیم آن گاه که امکان به کمال رساندن همه‌ی ابعاد خود را نداریم کدام بُعد از ابعاد خود را در اولویت قرار دهیم تا از رسیدن به هویت اصلی خود باز نمانیم.

۶- مطالعه‌ی آثار آنچه بر قلب عالمان خلوت‌نشین و حکیمان متعمق می گذرد، مطالعه‌ی جنبه‌ی باطنی خودمان در آینده‌ی وجود آنان است، و در همین رابطه رسول خدا ﷺ فرمودند: «الْمُؤْمِنُ مِرَآةُ الْمُؤْمِنِ»^۲؛ مؤمن آینده‌ی مؤمن است.

هرگز رسانه‌های دنیای جدید ظرفیت اظهار رازهایی را که بر قلب عالمان می گذرد و آن‌ها در کتب خود با مقدماتی که طرح می کنند، تبیین نموده‌اند، ندارند. پس آن کس که از مطالعه‌ی کتب عالمان خلوت‌نشین و

۱ - سوره حجرات، آیه ۱۴.

۲ - تحف العقول، عن آل الرسول ﷺ، ص ۱۷۳.

حکیمان متعمق محروم است، از شناخت لایه‌های عمیق جان خود محروم است.

۷- اگر فرمودند: «الْکُتُبُ بَسَائِینُ الْعُلَمَاءِ»^۳ کتاب‌ها بوستان عالمان هستند، بدان جهت است که در برگ‌برگ کتاب‌های عالمان و حکیمان، جلوه‌ای از مظاهر اسمای الهیه به تجلی آمده است تا با نظاره بر آن‌ها به راحتی راه اتصال با پروردگار عالم فراهم گردد.

۸- ساحاتی از حقیقت هست که فقط در فضای نظر به رب اکرم و در قالب تعلیم به کمک قلم، امکان بروز دارند^۴ و مطالعه‌ی آثار عالمان و حکیمان راه ورود به آن ساحات است. چنین کتاب‌هایی است که انسان باید جان خود را با نور آن‌ها به روشنایی بکشاند. اگر این راه گم شود، انسان برای همیشه از شناخت آن ساحات محروم می‌گردد و نمی‌تواند به افقی که باید بنگرد، درست نظر کند.

۹- در عین این که مطالعه‌ی آثار عالمان جلوت‌نشین امکان تربیت خیال و عقل و قلب را فراهم می‌کند، ولی چنانچه در ابتدا راه ادب ابعاد مذکور را درست بشناسیم، راه استفاده‌ی بهتر از مطالعات خود را فراهم کرده‌ایم.

مطالب فوق از جمله نکاتی است که می‌توانید در کتاب پیش رو دنبال بفرمایید.

۳- تصنیف غرر الحکم و درر الکلم، ص ۵۱.

۴- در همین رابطه خداوند فرمود: «اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ، الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ» (سوره علق، آیات